

- တၢ်န့ၢ်က့ၢ်နတၢ်ဆါအတၢ်မၤနီၣ်မၤယါတဖၣ်(တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အံၤဘၣ်တဘၣ်တၢ်ကဖိၣ်ပံးအိၤလီၤ.)
- ဟံၣ်ယၢ်နနီၣ်တၢ်အတၢ်ပိးတၢ်လိတဖၣ်ဘၣ်ဘၣ်ဘၢဘၢဖဲနအိၣ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်အခါ
- တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်လၢကသံၣ်သရၣ်ကူစါသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတၢ်ဆါအဂၤတၢ်အအိၣ်-နသံက့ၢ်နကသံၣ်သရၣ်ကူစါသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတၢ်ဆါအအိၣ်သ့မ့တမ့ၢ်ကသံၣ်သရၣ်ကူစါသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတၢ်ဆါအခိၣ်ကျါ(လိတဲစိ-၉၂၂၄၄၆၂)လၢတၢ်ကရဲၣ်ကျဲၤန့ၢ်တၢ်အံၤအဂီၢ်
- တၢ်န့ၢ်သ့ဘၣ်နီၣ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကတိၤခဲးတၢ်အတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ(လိတဲစိ၁၈၀၉၉၉၀၅၇)န့ၢ်လီၤ.နီၣ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အပူၤကတိၤခဲးတၢ်ကဆဲးကျိးန့ၢ်လၢကသိၣ်အတီၢ်ပူၤ(၂၄န့ၢ်ရံၣ်လၢဖိသ့တဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်ယးနတၢ်ကဲထီၣ်ပုၤဆါလၢတၢ်ကူစါအိၤလၢတအိၣ်ဒီးနီၣ်ကစၢ်တၢ်ယုထၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- မၤတၢ်ကဒူးကဒုၣ်ဆူၣ်နီၣ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအအိၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးနီၣ်ခိၣ်နီၣ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢတပျဲတဆူၣ်တချ့အတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအရ(HaDSCO)(လိတဲစိ-၁၈၀၈၁၃၅၈၃)တက့ၢ်.
- နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးလၢတၢ်ကကွၢ်ထံသမံသမိးက့ၢ်နတၢ်ဂ့ၢ်ခိဖျိသးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့စံၣ်ညီၣ်က့ၢ်အဘျီၣ်(လိတဲစိ-၀၈၆၁၄၅၃၉၀၀)တက့ၢ်.စံၣ်ညီၣ်က့ၢ်အဘျီၣ်ကရဲၣ်ကျဲၤန့ၢ်တၢ်ဆါကတီၢ်လၢတၢ်ကလဲၤကန့ၢ်က့ၢ်ဘျီၣ်တၢ်ဆါတဲာ်လၢ၅၅န့ၢ်အတီၢ်ပူၤ(၁၀လၢဖိသ့တဖၣ်အဂီၢ်)ဘၣ်ယးနတၢ်ကဲထီၣ်ပုၤဆါလၢတၢ်ကူစါအိၤလၢတအိၣ်ဒီးနီၣ်ကစၢ်တၢ်ယုထၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူၣ်ညါ

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢလံာ်ဒုးသ့ၣ်ညါတဘျီအံၤဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်လၢတၢ်ဆိလီၤအိၤလၢနီၣ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယးတၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်အံၤတၢ်ကွဲးဖျိၣ်ကွဲးဖျိၣ်လီၤအိၤလၢဒုးသ့ၣ်ညါတဖၣ်လၢလံာ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

- ဘၣ်တၢ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်ကသံၣ်သရၣ်ကူစါယါဘျါတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတၢ်ဆါအအိၣ်လၢတၢ်မၤကွၢ်အဂီၢ်
- ပုၤဆါလၢအမၤန့ၢ်တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်ဆါဟံၣ်ပူၤတၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်တဖၣ်
- ပုၤတတၢ်အပူၤတၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်တဖၣ်
- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢပုၤဆါလၢအမ့ၢ်သးမၤကလိတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်
- ဒီးန့ၢ်တၢ်ကူစါယါဘျါလၢနီၣ်သးတၢ်ဆါတခါအဂီၢ်
- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနီၣ်တၢ်အဂီၢ်ပုၤဆိၣ်ထွဲတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်
- ပုၤလၢအဘၣ်တၢ်ယုထၢထီၣ်အိၣ်-တၢ်ကဘၣ်မၤတၢ်ယုထၢဒ်လဲၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်အခိၣ်ပညိၣ်ဒ်လဲၣ်.

လံာ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါလၢအဂၤတဖၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢအဟဲလၢ-

- နီၣ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့စံၣ်ညီၣ်က့ၢ်အဘျီၣ်
- နီၣ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ပုၤကတိၤခဲးတၢ်အတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ
- နီၣ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်သိၣ်တၢ်သိအလီၢ်ခါၣ်သး

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူၣ်ညါဘၣ်ယးနီၣ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်ဘျီၣ်၂၀၁၄ဒီးတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤလၢအဂၤတဖၣ်အဂီၢ်.လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ်နီၣ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ကိၣ်ကးကရၢအပုၤယဲၤဘျးဝဲလၢအမ့ၢ်

www.mhc.wa.gov.au မ့တမ့ၢ်ကိးဘၣ်လိတဲစိဆူ (၀၈)၆၂၇၂၁၀၈န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်ဆါဟံၣ်ပူၤတၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်တဖၣ်

တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်ဆါဟံၣ်ပူၤတၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်တခါ(လံာ်တက့ၢ်ဒီး 6A မ့တမ့ၢ်6B)မ့ၢ်တၢ်ကလုာ်လၢအအိၣ်လၢနီၣ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်ဘျီၣ်၂၀၁၄န့ၣ်အဖိလံာ်လၢနကဒီးန့ၢ်တၢ်ကူစါယါဘျါဖဲပုၤဆါလၢတအိၣ်ဒီးနီၣ်ကစၢ်တၢ်ယုထၢလၢကဘၣ်တၢ်ကူစါအိၤလၢတၢ်ဆါဟံၣ်ပူၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

လံာ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါတဘျီအံၤဟ့ၣ်န့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယးနတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒီးတၢ်လၢနမ့ၢ်လၢက့ၢ်စိဟံၣ်အိၤသ့ဝဲဒၣ်ဖဲနမ့ၢ်ပုၤဆါလၢအအိၣ်လၢတၢ်ကလုာ်လၢနကဘၣ်ဒီးန့ၢ်တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်ဆါဟံၣ်တၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

This document can be made available in other languages and alternative formats on request.

ဘၣ်မနုၤအယိတၢ်ဘၣ်ဟံၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်လၢတၢ်ကဘၣ်ကူစါယါဘျါသးလၢတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လဲၣ်.

ဖဲနမ့ၢ်ပုၤဆါအဆိၣ်လၢတၢ်ကလုာ်လၢကဘၣ်ဒီးန့ၢ်တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်ဆါဟံၣ် (လံာ်တက္ကံၤဒီး**6A** မ့တမ့ၢ်**6B**)တၢ်ဆဲးမ့ၢ်လၢကသံၣ်သရၣ်ကူစါသးတၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်ဆါတဂၤမၤက့ၢ်န့ၤဒီးဆဲးတဲာ်ဝဲဒၣ်လၢ-

- နဆိၣ်ဒီးန့ၢ်သးတဂၤမၤတၢ်ဆုးတၢ်ဆါဒီးလိာ်ဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါ.
- ဖဲနမ့ၢ်တဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါတခါတၢ်လီၤဘၣ်ယိာ်ဘၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မုၢ်လၢနကစၢ်အဂီၢ်မ့တမ့ၢ်လၢပုၤအဂၤတဂၤအဂီၢ်ဆိၣ်စ့ၢ်ကိးဧါ.
- မ့ၢ်နဆိၣ်တမ့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢလၢပုၤလၢတၢ်ကမၤတၢ်ဆဲးတဲာ်ဘၣ်ယးဒီးတၢ်ကူစါယါဘျါအံၤန့ၣ်ဧါ.
- လၢတၢ်ဆိၣ်သးဒ်အံၤအဖိလံာ်.တၢ်ကူစါယါဘျါလၢပုၤတဂၤအပူၤန့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်ယုထၢလၢတၢ်မၤအံၤသ့ဝဲ.ဒီး
- လၢတၢ်ကဟ့ၣ်န့ၢ်တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်ကလုာ်အလီၢ်ကျဲအဂၤလၢအဆိၣ်ဒီးတၢ်ဖိၣ်ယံးလၢအစ့ဝဲဒၣ်တဆိၣ်နိတဘိၣ်လၢတၢ်ကူစါန့ၤအဂီၢ်အယိလီၤ.

တၢ်ကလုာ်လၢတၢ်ကဘၣ်ကူစါယါဘျါသးလၢတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လၢနဂီၢ်အဒိပညီဆိၣ်လဲၣ်.

တၢ်လၢတၢ်ကလုာ်လၢတၢ်ကကူစါယါဘျါတၢ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်တခါအဒိပညီမ့ၢ်ဝဲ-

- နကဘၣ်ထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်လၢအဟံၣ်ဆိၣ်ကွဲးလီၤအသးလၢလံာ်တၢ်ကလုာ်အပူၤ.
- နကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါလၢနနီၤသးတၢ်ဆုးတၢ်ဆါဖဲတၢ်ဆါဟံၣ်ဝဲန့ၣ်အပူၤ.ဒီး
- တၢ်တပျဲနစံၣ်လီၤတၢ်ဆါဟံၣ်တုၤလၢတၢ်ကလုာ်လၢတၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်ဆါဟံၣ်အံၤကတၢ်ဝဲဒၣ်(မ့တမ့ၢ်နဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်န့ၢ်တၢ်ပျဲလၢနကစံၣ်လီၤ)န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လီၤဆိလၢလံာ်တက္ကံၤဒီးဖိ ဒီးလံာ်တက္ကံၤဒီး**6B** အဘၣ်စၢမ့ၢ်မ့ၢ်တၢ်ဟံၣ်ဆါအကလုာ်လၢအကတူၢ်လိာ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်တက္ကံၤဒီး**6A**တခါတၢ်ကသုအိၣ်ထဲဒၣ်ဖဲနနီၤခိအတၢ်ဆိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ချ့အံၤဆိၣ်လၢတၢ်လီၤဘၣ်ယိာ်ဘၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မုၢ်အပူၤဒီးနလိာ်ဆိၣ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်လၢအကကူစါယါဘျါနနီၤခိအတၢ်ဆိၣ်သးန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ကူစါယါဘျါလၢနဒီးန့ၢ်ဘၣ်အဖိခိၣ်နကန့ၢ်တဲာ်ထီၣ်တၢ်စ့ၢ်ဧါ.

ထီၣ်ဘိန့ၣ်တၢ်ကယုန့ၢ်တၢ်ပျဲ(တၢ်အာၣ်လီၤတူၢ်လိာ်)တချုးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါန့ၣ်လီၤ.သန့က့ၢ်တၢ်ကပုၤဆါလၢတဆိၣ်ဒီးနီၢ်ကစၢ်တၢ်ယုထၢတဂၤအဒိပညီန့ၣ်ဖဲအလီၢ်မ့ၢ်ဆိၣ်.နကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်န့ၢ်တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတဆိၣ်ဒီးနတၢ်ပျဲန့ၣ်သ့လီၤ.ပုၤလၢအကူစါယါဘျါန့ၤအကရူၢ်ကကွၢ်ဆိကမိၣ်ယုာ်နတၢ်မုၢ်လၢလၢအဆိၣ်ဟံၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်မၤတၢ်ဆဲးတဲာ်ဘၣ်ယးတၢ်ကူစါယါဘျါလၢနမၤန့ၢ်အိၣ်ဒီးနကန့ၢ်ဟံၣ်ယုာ်ဟံၣ်ဂီၢ်လၢတၢ်ကမၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်နတၢ်ကူစါယါဘျါ.တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဒီးတၢ်စံၣ်လီၤတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်တၢ်ကပျဲန့ၢ်လၢနကဟးထီၣ်ကွံာ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်ဧါ.

ဘၣ်တဘၣ်အလီၢ်တဆိၣ်လၢနကဘၣ်ဆိၣ်လၢတၢ်လီၢ်လၢတၢ်ဝံာ်တၢ်အခံဒီးနိၣ်ဝံာ်.သန့က့ၢ်မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢနန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ပျဲဘၣ်ဒီးနဟးထီၣ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်အချုးတသ့ဘၣ်.နမ့ၢ်ဟးထီၣ်တခိ.ပုၤမၤတၢ်ဖိ.တၢ်တီထီၣ်ဆူၣ်လီၤမ့ၢ်ခိၣ်မ့တမ့ၢ်ဟံၣ်ကီၢ်တဂၤဂၤကဟဲက့ၢ်ဆူၣ်ကခါက့ၢ်န့ၤဆူတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်သ့လီၤ.

နယုခွဲးလၢနကသံၣ်သရၣ်လၢအကူစါယါဘျါတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတၢ်ဆါလၢနကဟးထီၣ်ကွံာ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်သ့ဝဲလီၤ.ကသံၣ်သရၣ်ဘၣ်တဘၣ်ကအာၣ်လီၤဖဲဖဲအဝဲထီၣ်လၢတၢ်ဆါအံၤမၤစၢၤန့ၤလၢတၢ်ဆါကဘျါဒီးပုၤဖျဲးဝဲဒၣ်လၢနမ့ၢ်အိၣ်ယံးဒီးတၢ်ဆါဟံၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.အဝဲကဘၣ်သံကွၢ်လီၤတၢ်ဆိအိၣ်ဒီးပုၤလၢအက့ၢ်ထွဲန့ၤ.ဟံၣ်ဖိဖိဖိန့ၣ်လီၤ.နကဘၣ်ဟဲက့ၢ်ကခါဆူတၢ်ဆါဟံၣ်ဖဲတၢ်ပျဲအမ့ၢ်န့ၤမ့ၢ်သိဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ်လီၤ.နမ့ၢ်တဟဲက့ၢ်.ပုၤမၤတၢ်ဖိ.တၢ်တီထီၣ်ဆူၣ်လီၤမ့ၢ်ခိၣ်မ့တမ့ၢ်ဟံၣ်ကီၢ်တဂၤဂၤကဟဲက့ၢ်ဆူၣ်ကခါက့ၢ်န့ၤဆူတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်သ့လီၤ.

တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်ကလုာ်တခါန့ၣ်အသးသမ့အယိာ်အိၣ်ထဲလဲၣ်.

တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်ကလုာ်တခါန့ၣ်အသးသမ့အယိာ်ဝဲဒၣ်ထီၣ်ဘး**၂၁သီ**လၢသးပုၤတဖၣ်အဂီၢ်မ့တမ့ၢ်**၁၄သီ**လၢဖိသၣ်တဖၣ်အဂီၢ်(ဖိသၣ်လၢအသးန့ၣ်အိၣ်၁၈န့ၣ်ဆူအဖိလံာ်တဖၣ်)န့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်ကလုာ်အကလုာ်ဝဲဒၣ်ဆိၣ်တၢ်တန့ၣ်န့ၣ်.ကသံၣ်သရၣ်ကူစါသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးကမၤက့ၢ်ကဒီးန့ၤဒီးဆဲးတဲာ်လီၤဝဲဒၣ်လၢမ့ၢ်တၢ်ကလုာ်အံၤတၢ်ကဘၣ်မၤထီၣ်ဆိဆူၣ်ညါဧါန့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်သရၣ်ကူစါယါဘျါသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတၢ်ဆါမၤအါထီၣ်တၢ်ကလုာ်အံၤထီၣ်ဘးတုၤလၢ**၃လါ**လၢသးပုၤအဂီၢ်ဒီး **၂၈သီ**လၢဖိသၣ်တဖၣ်အဂီၢ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကလုာ်အံၤတၢ်မၤထီၣ်ဆိသ့ဝဲဒၣ်တဘျုးဘျုးဒ်တၢ်လိာ်ဘၣ်ဆိၣ်အသိးတုၤလၢနဆိၣ်ဆူၣ်ထီၣ်လၢလၢပုၤပုၤဒီးတလိာ်လၢတၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်ဆါဟံၣ်အပူၤလၢအတဆိၣ်ဒီးနီၢ်ကစၢ်တၢ်ယုထၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်ကလုာ်အံၤကတၢ်ကွံာ်သ့လၢကျဲးလဲၣ်.

တဘျီလၢလံာ်ဖဲနမ့ၢ်ဝဲဒၣ်ပုၤဆါအခါ.ကသံၣ်သရၣ်ကူစါယါဘျါသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတၢ်ဆါဆဲးတဲာ်လီၤဝဲဒၣ်လၢ-

- နတလိာ်လၢလၢနကမ့ၢ်ပုၤဆါလၢတဆိၣ်ဒီးနီၢ်ကစၢ်တၢ်ယုထၢဘၣ်ဒီးနဆိၣ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်ပုၤဆါလၢအသးမ့ၢ်ဆိၣ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်အပူၤသ့မ့တမ့ၢ်ဟးထီၣ်ကွံာ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်သ့ဝဲမ့တမ့ၢ်
- အခဲအံၤနဒီးန့ၢ်တၢ်ကူစါယါဘျါလၢပုၤတဂၤအပူၤမ့ၢ်လၢနဆိၣ်လၢတၢ်ကလုာ်လၢတၢ်ကူစါတၢ်လၢပုၤတဂၤအပူၤအယိန့ၣ်လီၤ.
- နကဘၣ်တၢ်ပျဲစံၣ်လီၤဒီးပျဲန့ၢ်လၢနကဟးထီၣ်ဝဲ-
- နတၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်ကလုာ်န့ၣ်အသးသမ့တဆိၣ်လၢဘၣ်ဒီးတလၢဆူညါလၢဘၣ်အခါမ့တမ့ၢ်
- နီၢ်သးတၢ်ဆိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ချ့စံၣ်ညီၣ်ကွၢ်အဘျီၣ်ကွၢ်ထံသမံသမိးက့ၢ်နတၢ်ဂ့ၢ်ဒီးဆဲးတဲာ်လီၤဝဲဒၣ်လၢနတလိာ်လၢတၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်ဆါဟံၣ်လၢတဆိၣ်ဒီးနနီၢ်ကစၢ်တၢ်ယုထၢလၢဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

နဆိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်လၢနက-

- ဒီးန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိဘၣ်ယးနတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ကဘၣ်စံးဆဲးနတၢ်သံကွၢ်တဖၣ်လၢလၢပုၤပုၤ
- နီၢ်ခိတၢ်သမံသမိးမၤက့ၢ်တခါစ့ၢ်စ့ၢ်ဖဲတၢ်တူၢ်လိာ်န့ၤလၢတၢ်ဆါဟံၣ်ဝဲအလီၢ်ခဲ
- ဖဲတၢ်သံကွၢ်သံဒီးတၢ်ဒီးကသံၣ်သရၣ်ကူစါယါဘျါသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတၢ်ဆါ
- မၤတၢ်ယုထၢထီၣ်လၢပုၤတဂၤ
- တၢ်ကူစါယါဘျါ.တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဒီးတၢ်စံၣ်လီၤတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ
- ဆဲးကျိးပုၤအဂၤခိဖျိလံာ်ပရၤ.လိတဲစိမ့တမ့ၢ်လိပုၤယဲအဖိခိၣ်ဒီးတၢ်ဟဲဟးဆိၣ်သကိးဆိသ့(တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အံၤဘၣ်တဘၣ်တၢ်ကဖိၣ်ယံးဆိလီၤ.)
- တၢ်ဆိၣ်သဒိၣ်သဒိးတၢ်ဆိၣ်ရူသ့ၣ်ရူလုၤ